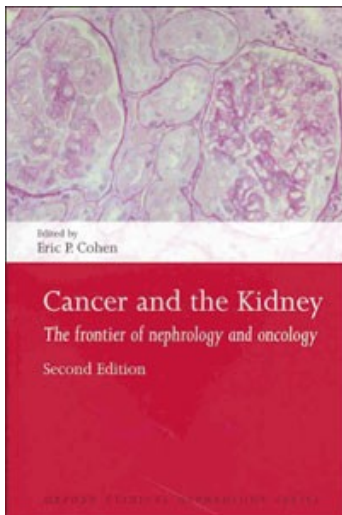

Kreft og nyresykdom

ANMELDELSER

INGRID OS

Oslo universitetssykehus
Nyremedisinsk avdeling



Cohen, red., Eric P.

Cancer and the kidney

The frontier of nephrology and oncology. 2. utg. 360 s, tab, ill. Oxford: Oxford University Press, 2011. Pris GBP 48

ISBN 978-0-19-958019-4

Tittelen indikerer at boken er spesielt laget for nyreleger og onkologer, men etter min oppfatning er den like relevant for hematologer og til en viss grad urologer og kirurger. Forfatterne gir faktaopplysninger og råd for det kliniske arbeidet i problemstillinger som vi nesten hver dag møter på et større sykehus. Boken viser også tydelig de mange møtepunktene mellom ulike spesialiteter.

En kjedelig tittel bør ikke få deg fra å lese. Boken er godt skrevet, med innholdsliste som gjør det lett å slå opp og velge tema av interesse. Noe oppslagverk i vanlig forstand er den ikke, forfatterne går ikke nok i dybden, men surfer på overflaten med enkelte dypdykk i litt tilfeldige områder. Kvaliteten på kapitlene er gjennomgående rimelig bra, men ikke alltid imponerende.

Boken omhandler ikke bare kreftpasienten som utvikler nyrekomplikasjoner pga. behandling, enten det er med tradisjonell kjemoterapi, strålebehandling, nye biologiske substanser eller stamcelletransplantasjon. Forfatterne diskuterer også risikoen for nyreskade ved de ulike kreftformene og behandlingsstrategiene. De stiller spørsmål, men svarer ikke alltid på hvordan man best gjennomfører kreftbehandling hos pasienter med nedsatt nyrefunksjon. Et viktig tema er hvordan prognosen endres dersom kreftpasienten får akutt nyresvikt eller en kronisk nyreskade og blir dialysetrengende, eller kanskje forhindrer at pasienten får optimal behandling for sin kreftsykdom.

Akutt nyresvikt har fått stor plass sammen med urinveisobstruksjon og nyrekomplikasjoner etter beinmargstransplantasjon. Hvordan skal man behandle akutte komplikasjoner som nyresvikt eller elektrolyttforstyrrelser hos kreftpasienter? Muligheten for paraneoplastiske glomerulopatii diskuterer vi daglig i vår avdeling, noe som også er tatt opp i boken. Paraproteinemi og assosiert nyreskade er ikke uvanlig og en utfordring både for hematologer og nyreleger. Det er en sammenheng mellom langvarig, kronisk nyresykdom/dialyse og risikoen for nyrekreft. Hvordan, og når, bør man utrede med tanke på kreftutvikling hos den kronisk nyresyke? Hva bør inkluderes i screeningprogram med henblikk på kreftutvikling hos nyretransplanterte?.

Alle de 13 kapitlene (med ulike forfattere, hovedsakelig amerikanske og britiske) starter med en kasuistikk relevant for problemstillinger eller temaer som man tar opp. Det øker leselysten. Referanselistene til hvert kapittel er omfattende. Det er få tabeller og figurer, men jeg oppfatter det ikke som en mangel. Det tjener redaktøren til ære at det er få gjentakelser, til tross for mange forfattere. Det er imidlertid en del slurvfeil som redaktøren burde ha luket bort, som feil på figurer og tabeller, og inkonsekvent bruk av enheter (SI og konvensjonelle enheter). Referansene er ikke alltid like relevante eller oppdaterte. Jeg har grundig gått gjennom noen kapitler som er av spesiell interesse for en nyrelege, og funnet at boken kanskje er noe overfladisk for den spesielt interesserte, men at den kan være et viktig supplement.

Jeg anbefaler boken for nyreleger og kolleger som behandler pasienter med maligne lidelser, for å få en bedre oversikt over kompliserte problemstillinger når nyresykdom og kreft opptrer samtidig.

Publisert: 3. juni 2011. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.11.0324

Opphavsrett: © Tidsskriftet 2026 Lastet ned fra tidsskriftet.no 9. juli 2026.